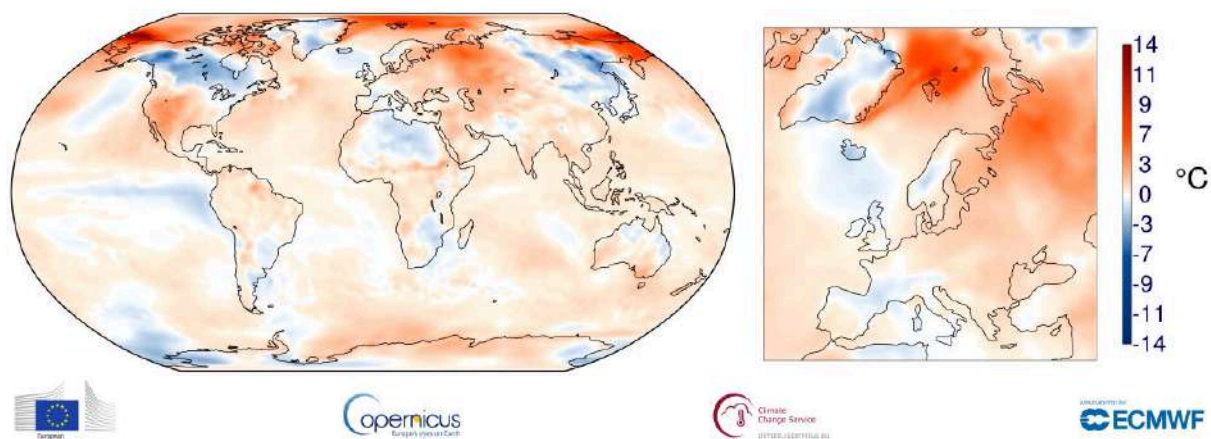

PODNEBNE RAZMERE V EVROPI IN SVETU V NOVEMBRU 2017

Climate in the World and Europe in November 2017

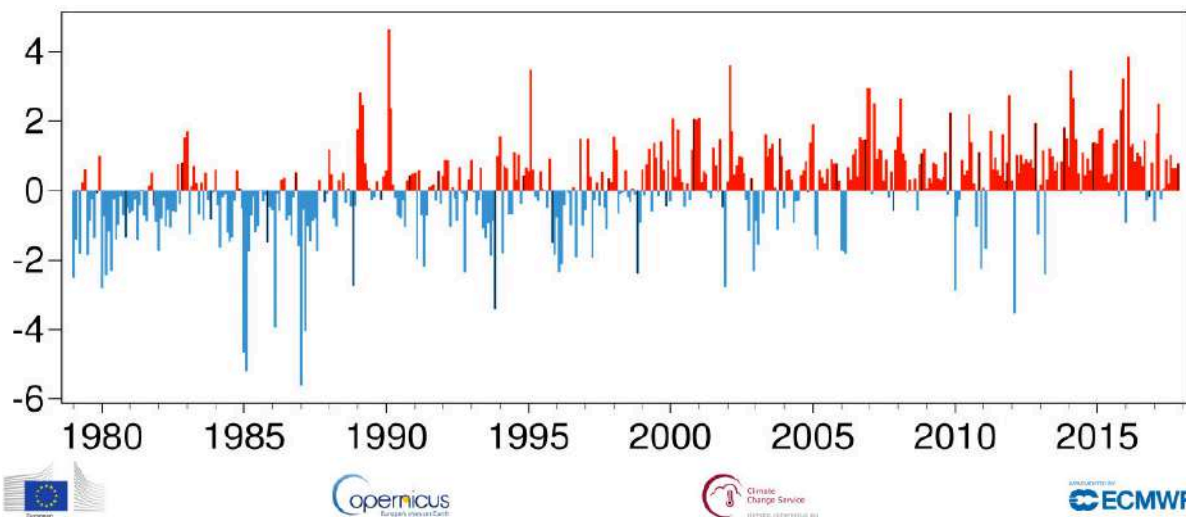
Tanja Cegnar

Na kratko povzemamo podatke o podnebnih razmerah v novembru 2017 v svetu in Evropi, kot jih je objavil Evropski center za srednjeročno napoved vremena v okviru projekta Copernicus – storitve na temo podnebnih sprememb.

Slika 1. Odklon temperature novembra 2017 od novembrskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: Copernicus, ECMWF)

Figure 1. Surface air temperature anomaly for November 2017 relative to the November average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

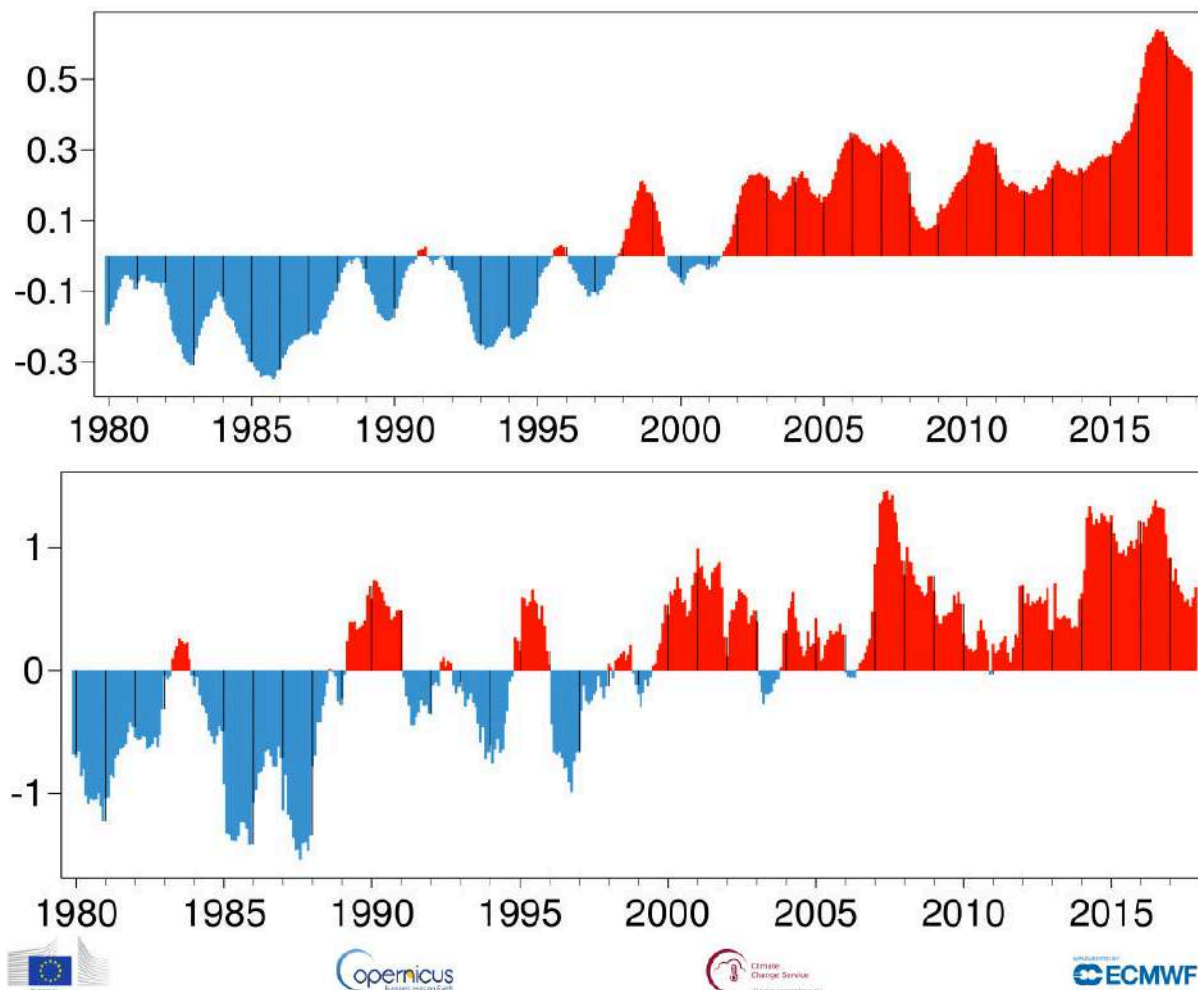
Slika 2. Odklon evropske povprečne mesečne temperature od povprečja obdobja 1981–2010, novembrski odkloni so obarvani temneje (vir: Copernicus, ECMWF).

Figure 2. Monthly European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, from January 1979 to November 2017. The darker coloured bars denote the November values. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

November 2017 je bil toplejši od povprečja obdobja 1981–2010 v vzhodni Evropi, hladnejši pa nad obsežnim območjem zahodne Evrope. Na severu celine je bil na Svalbardu november, podobno kot oktober, več kot 6 °C toplejši od dolgoletnega povprečja.

Deli Arktičnega oceana so bili opazno toplejši od dolgoletnega povprečja, obseg ledu pa je bil podpovprečen. Pomembno so dolgoletno povprečje presegli na jugozahodu ZDA, v Mehiki, na Aljaski, na zahodu in daljnem vzhodu Rusije, na jugovzhodu Avstralije. V Tasmaniji je bil tokrat november najtoplejši odkar opravljajo meritve.

Hladneje kot običajno je bilo v večjem delu Kanade in v večjem delu vzhodne Rusije. Za dolgoletnim povprečjem so zaostajali tudi v večjem delu severne Afrike, delu Južne Amerike delu južne Afrike, v delu Avstralije ter na zahodu Antarktike. Večina površine oceanov je bila toplejša kot v dolgoletnem povprečju, razmeroma hladno pa je bilo na vzhodu tropskega dela Tihega oceana, kjer se je nadaljeval razvoj pojava la niña.

Slika 3. Tekoče dvanajstmesečno povprečje odklona svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010. Temneje so obarvana povprečja za koledarsko leto (vir: Copernicus, ECMWF).

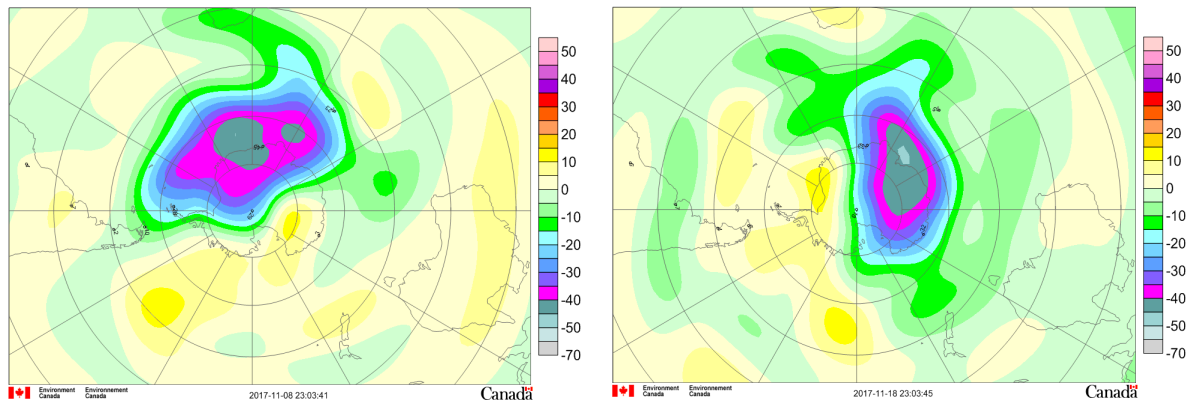
Figure 3. Running twelve-month averages of global-mean and European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, based on monthly values from January 1979 to November 2017. The darker coloured bars are the averages for each of the calendar years from 1979 to 2016. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

November 2017 je nadaljeval obdobje neobičajno visoke povprečne svetovne temperature, ki traja že od sredine leta 2015. November 2017 je bil:

- 0,45 °C toplejši od novembrskega povprečja obdobja 1981–2010,
- tretji najtoplejši november,
- 0,16 °C hladnejši od najtoplejšega novembra, ki je bil leta 2016.

Ozonska luknja nad Antarktiko

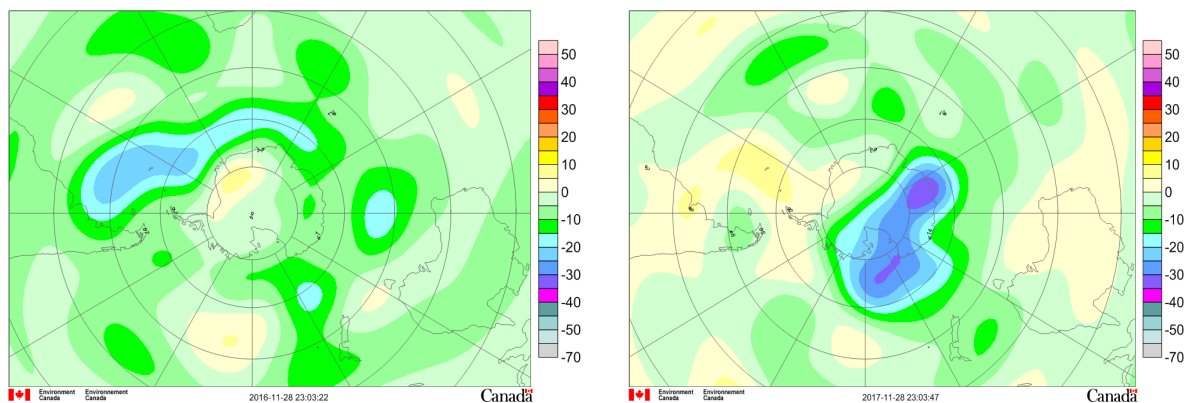
Ozonska luknja se je v letu 2017 razvila razmeroma pozno, a je tudi vztrajala dokaj dolgo, saj je bila v prvi polovici novembra oslabitev ozonske plasti nad južnim polom še vedno izrazita. Območje z oslabljeno zaščitno ozonsko plastjo je bilo nad Antarktiko opazno tudi še ob koncu meseca.

Slika 4. Odklon debeline zaščitne ozonske plasti nad Antarktiko 5. in 15. novembra 2017 v % od povprečja obdobja 1978–1988 (vir: Environment and Climate Change Canada)

Figure 4. Maps represent total ozone deviations in % from the average in the period 1978–1988 on 5 and 15 November 2017 (Credit: Environment and Climate Change Canada)

Na kratko pogledjmo še primerjavo z razmerami v letu 2016. Na spodnji sliki je prikazan odklon debeline zaščitne ozonske plasti od povprečja obdobja 1978–1988 dne 25. novembra 2016 in 2017. Oslabitev zaščitne ozonske plasti je bila v letu 2016 zgodnejša in izrazitejša, a si je novembra zaščitna ozonska plast opomogla prej kot v letu 2017.

Slika 5. Odklon debeline zaščitne ozonske plasti nad Antarktiko 25. novembra v letu 2016 (levo) in 2017 (desno) v % od povprečja obdobja 1978–1988 (vir: Environment and Climate Change Canada)

Figure 5. Maps represent total ozone deviations in % from the average in the period 1978–1988 on 25 November in the year 2016 (left) and 2017 (right) (Credit: Environment and Climate Change Canada)